

Norsk Kjemisk Selskap

REFERAT FRA RÅDSMØTET 2009

Rådsmøtet ble avholdt i Videnskaps-Akademiets møtelokale fredag den 24. april. Det startet kl 10.15 og var slutt ca kl 14.30.

Følgende deltok på møtet:

Rådsmedlemmer:

Martin Lersch (Østfold avd.), Gunnar Herstad og Rune Johannesen (Oslo avd.), Marianne Bruheim (Grenland avd.), Bjørn Einar Nylund (Rogaland avd.), Alf Holme og Bengt Erik Haug (Bergen avd.), Heidi Johnsen og Silje Marie Skogvold (Trondheim avd.), Luca Frediani (Nord-Norge avd.).

Torhild Wickstrøm og Åsmund Larsen (faggruppe for analytisk kjemi), Stian Svelle (faggruppe for katalyse), Helene Magnusson (faggruppe for makromolekyl- og kolloidkjemi), Mats Tilset og Kåre Jørgensen (faggruppe for organisk kjemi), Hans-Jacob Skarpeid (faggruppe for ernæring og næringsmiddelteknologi), Kristin Tøndel (faggruppe for kjemometri), Bjørn Pedersen (faggruppe for kjemiens historie), og Einar Uggerud (faggruppe for kvantekjemi og modellering).

Fra hovedstyret møtte:

Tor Hemmingsen (president), Hans Henrik Øvrebø (visepresident), Kari H. Kaggerud og Kenneth Ruud (styremedlemmer), Finn K. Hansen (kasserer) og Harald Walderhaug (generalsekretær).

Andre:

Nils Arne Jentoft (tidligere president).

Inger R. Aukrust og Hege Karlsen (bedriftsrepresentanter til Rådet).

Lillian Zernichow (2. vara til hovedstyret).

Jorunn Sletten (hovedstyremedlem) hadde meldt forfall.

Rådsmøtet

1. *Registrering og åpning av Rådsmøtet 2009*
Generalsekretæren ønsket rådsmedlemmene velkommen.

2. *Presentasjon av Rådsmedlemmene. Valg av ordstyrer og referent*

Nils Arne Jentoft ble valgt til ordstyrer og Harald Walderhaug ble valgt til referent.

En kort presentasjonsrunde ble så gjennomført.
3. *Avdelingenes og faggruppenes årsberetning og regnskap for 2008*
 - a) *Avdelingene: Årsberetningene fra avdelingene dokumenterte stort sett god aktivitet, og for noen, stigende oppmøte gjennom året.*

Agder avd. sliter med å få i gang aktivitet og dermed med motivasjonen hos styret. Avdelingen var ikke representert i år, og det vil fra hovedstyret bli tatt kontakt med lederen for å forsøke å finne fram til en ordning lokalavdelingen kan leve med.

Det ble påpekt fra møtelederen at medlemstallet både for det aktuelle og det foregående året bør være med i disse årsberetningene.

Avdelingenes årsrapporter og regnskap ble tatt til etterretning.
 - b) *Faggruppene: Faggruppene dokumenterte gjennomgående god aktivitet.*

Faggruppe for analytisk kjemi fylte 40 år i fjor, og arrangerte i forbindelse med det et halvdags seminar i november med festmiddag på Høvikodden (se Kjemi nr 8, 2008). Faggruppen har ellers et stabilt antall medlemmer, og har i løpet av året arrangert flere større konferanser.

Den nye faggruppen for kvantekjemi og modellering planlegger fast høstmøte. Det første ble arrangert på Kongsvinger (se Kjemi nr 8, 2008). Faggruppen har også endret navn fra faggruppe for beregningskjemi, som var det opprinnelige navnet.

Faggruppe for organisk kjemi hadde ansvaret for årets Industry Lecture (se Kjemi nr 5, 2008). Denne ble avholdt på Kjemisk institutt, UiO, i forbindelse med faggruppens høstmøte.

Faggruppe for ernæring og næringsmiddelteknologi (FENT) hadde ikke levert årsberetning – kun et regnskap. Det ble opplyst at i 2008 hadde faggruppen vært gjennom en periode der man vil forsøke å få i gang større aktivitet, og rekruttere medlemmer fra matbransjen. Faggruppeledelsen er også av den oppfatning at det er ønskelig med aktivitet av type Landsmøte, da det er lettere å engasjere medlemmer i forbindelse med slike tilstelninger.

Faggruppe for makromolekyl- og kolloidkjemi har fått til dels ny ledelse, og hovedstyret ser nå fram til ny aktivitet i faggruppen.

Faggruppe for kjemien historie rapporterte om en økning i medlemstallet fra 42 (i 2007) til 59.

Faggruppens årsrapporter (med den mangelen som er påpekt angående FENT ovenfor) og regnskap ble tatt til etterretning.

4. *Behandling av selskapets årsberetning for 2008*

Medlemstallet i selskapet er ved årsskiftet 2008/2009 på totalt 1937 personlige medlemmer, en liten nedgang fra 1947 ved forrige årsskifte. Årsberetningen er for øvrig tilgjengelig på selskapets hjemmeside og detaljer finnes der. Nedenfor nevnes kort:

a) Yaras Birkelandpris i fysikk og kjemi.

Yara International ASA har i 2008 opprettet en ny "Yaras Birkelandpris i fysikk og kjemi". Prisbeløpet, på 25 000,-, dekkes i sin helhet av Yara. Den skal tildeles et doktorarbeid, avlagt ved en norsk institusjon. Prisen skal i 2009 gå til et arbeide innen kjemi, i 2010 til et arbeide innen fysikk, og så er prisen tenkt å alternere på denne måten i fortsettelsen. NKS har ansvar for å nominere kandidater, og oppnevner to medlemmer i priskomiteen. Prisen deles ut i forbindelse med den årlige Birkelandforelesningen som finner sted i Det Norske Videnskaps-Akademi i september. En nærmere presentasjon av denne nye prisen vil også bli å finne i Kjemi nr 3, 2009.

b) EuCheMS generalforsamling.

Denne ble arrangert av NKS i oktober, og var lagt til Stavanger. Rundt 60 deltagere fra 37 land deltok på denne 4. generalforsamlingen i EuCheMS. En omtale og et referat fra møtet finnes i Kjemi nr 1, 2009.

5. *Behandling av selskapets regnskap for 2008*

Regnskapet ble gjennomgått av kasserer Finn K. Hansen. Det viser et resultat før avsetninger på kr. 229 133,-. Dette er noe høyere enn budsjettet for 2008 la opp til, nemlig kr. 103 000,-. Økonomien i selskapet må derfor sies å ha vært god i 2008.

Regnskapet ble godkjent.

6. *Budsjettforslag 2009*

Kassereren presenterte hovedstyrets budsjettforslag. Det har en utgiftsramme på kr. 727 000,-. Inntektene er anslått til kr. 779 000,-, basert på regnskapstallene for 2008. Dette gir et budsjettert overskudd før avsetninger på kr 52 000,-. Overskuddet kan imidlertid bli mindre dersom avkastningen på kapital og fond synker under de 4% som er stipulert i budsjettet.

Budsjettforslaget ble godkjent.

7. *Hovedstyrets planer for virksomheten i 2009*

Presidenten gikk gjennom planene for året 2009. Av disse kan nevnes spesielt:

FN har bestemt at 2011 skal bli et internasjonalt kjemiår.

Hovedstyret ser dette som en unik anledning til å profilere kjemifaget og dets betydning for vårt moderne samfunn og innen våre fremtidige utfordringer angående klima- og miljøproblematikk.

Hovedstyret vil i løpet av 2009 begynne planleggingen av en større markering av kjemifaget i 2011, med særlig vekt på å koordinere aktiviteten hos ulike organisasjoner og institusjoner som vil kunne tenkes å bidra til en slik markering av kjemiåret.

Rådet tok hovedstyrets planer til etterretning.

8. *Vedtektsendningsforslag.*

Gjelder vedtektenes §10, punkt 4: "Når summen av et medlems alder og sammenhengende medlemstid er minst 100 år, fritas medlemmet for kontingent."

Forslaget, opprinnelig fremmet av Bjørn Pedersen, og siden justert av hovedstyret (oktober 08), går ut på å endre dette punktet til: "Medlemmer over 67 år betaler halv kontingent".

Pedersens begrunnelse for forslaget:

Dette (§10.4) betyr at mange pensjonister ikke betaler kontingent på tross av at de nyter godt av alle medlemsfordelene, som bl. a. innebærer at de ikke betaler for å få Kjemi tilsendt. Det er mulig at denne bestemmelsen var forståelig den gang pensjonistenes økonomiske situasjon var vesentlig dårligere enn i dag. Jeg kjenner heller ikke til om noen tilsvarende bestemmelse i en lignende forening i dag. Polyteknisk forening opphevet en slik ordning i 2003. Norsk fysisk selskap har aldri hatt en slik ordning.

Noen innlegg med motforestillinger mot forslaget ble fremmet.

Ved avstemningen (håndsopprekning) ble det avlagt 5 stemmer for forslaget, og 18 mot. En avsto fra å stemme.

Forslaget ble derfor ikke vedtatt.

9. *Valg*

På valg til hovedstyret var 1 styremedlem, visepresident-vervet, og de to bedriftsrepresentantene til Rådet.

Hovedstyret 2008 :

President:	Tor Hemmingsen	Rogaland avd.	Ikke på valg
Visepresident:	Hans Henrik Øvrebø	Østfold avd.	Ikke på valg
Styremedlemmer:	Kenneth Ruud	Nord-Norge avd.	Ikke på valg
	Jorunn Sletten	Bergen avd.	Ikke på valg
	Kari H. Kaggerud	Grenland avd.	På valg
Varamedlemmer:	Øyvind Mikkelsen	Trondhjem avd.	Ikke på valg
	Lillian Zernichow	Oslo avd.	Ikke på valg
Bedriftsrepr.:	Inger R. Aukrust	Synthetica AS	På valg
	Hege Karlsen	G.E. Healthcare	På valg

Valgkomiteen (Inger R. Aukrust, Hege Karlsen og Harald Walderhaug) la fram følgende forslag :

Styremedlemmer:	Kari H. Kaggerud	Grenland avd.	Gjenvalg 2 år
Visepresident:	Hans Henrik Øvrebø	Østfold avd.	1 år*
Bedriftsrepresentanter:	Inger R. Aukrust	Synthetica AS	2 år
	Hege Karlsen	G.E. Healthcare	2 år

*: Øvrebø er på valg til hovedstyret neste år.

Valgkomiteens forslag ble deretter vedtatt.

Hovedstyrets sammensetning i 2009 blir dermed:

President:	Tor Hemmingsen	Rogaland avd.	(1 år, 2008)
Visepresident:	Hans H. Øvrebø	Østfold avd.	(1 år, 2008)*
Styremedlemmer:	Kenneth Ruud	Nord-Norge avd.	(1 år, 2008)
	Jorunn Sletten	Bergen avd.	(1 år, 2008)
	Kari H. Kaggerud	Grenland avd.	(2 år, 2009)
Varamedlemmer:	Øyvind Mikkelsen	Trondheim avd.	(1 år, 2008)
	Lillian Zernichow	Oslo avd.	(1 år, 2008)
Bedriftsrepresent.:	Inger R. Aukrust	Synthetica AS	(2 år, 2009)
	Hege Karlsen	G.E. Healthcare	(2 år, 2009)

Harald Walderhaug, referent.

Angående Guldberg-Waage-medaljen 2009: Se nedenfor.

Årets mottager av Guldberg-Waage-medaljen, Prof. Eiliv Steinnes, holdt sitt foredrag med tittelen: "Et fascinerende liv i sporelementenes verden" i foredragssalen 2. etasje med start klokken 16.15. Ca 35 tilhørere var tilstede.

Presidenten startet høytideligheten (se egen omtale på NKS' hjemmeside), og stod for overrekkelse av medalje og blomster.

Et sammendrag av Steinnes' forelesning følger:

Min faglige aktivitet i mer enn 45 år har i vesentlig grad dreiet seg om studier av sporelementer. I begynnelsen omfattet arbeidet i hovedsak utvikling av følsomme bestemmelsesmetoder for sporelementer med neutronaktiveringsanalyse (NAA). Ved hjelp av NAA studerte vi f.eks. 42 elementer i prøver fra månens overflate. Vi var tidlig ute med studier av sporelementenes fysiske/kjemiske former (senere kalt spesiación) i naturlig vann og i biologisk materiale. Undersøkelser av den geografiske fordeling av sporelementer i naturlig jord viste at det marine miljø er en hovedkilde til enkelte elementer i kystområder. Fra midten av 1970-tallet ble NAA anvendt ved de første multi-element studiene av luftforurensning i Norge. Det dreide seg om variasjoner i luft-konsentrasjoner over tid ved analyse av aerosol-filtre og geografisk fordeling i atmosfærisk nedfall av sporelementer ved analyse av mose. De sistnevnte undersøkelsene har fortsatt med 5 års mellomrom fram til i dag, siden 1990 ved hjelp av nye analyseteknikker som er enklere i utførelse og gir mer følsomme data enn NAA. Vi har påvist at atmosfærisk langtransport til Norge er en vesentlig kilde til innhold av en rekke toksiske sporelementer i naturmiljøet, særlig i våre sørligste landsdeler. Dette gjelder f.eks. bly, sink, kadmium, arsen og antimon, og omfatter naturlig jordsmonn så vel som flora og fauna. Forhold som påvirker mobilitet og biotilgjengelighet av sporelementene i jord og vann har vært tema for en stor del av virksomheten i senere tid.